

DATUM 15 juni 2020
AAN Commissie M & M
VAN Huib van Essen
DOORKIESNUMMER
ONDERWERP Rondvraag D66 mbt financiën Stedin

Geachte commissieleden,

D66 heeft voor de commissie M & M op 24 juni de volgende rondvragen gesteld met betrekking tot financiën Stedin.

Rondvraag D66 Provincie Utrecht met betrekking tot financiën Stedin voor energietransitie

De komende jaren staan we voor een grootschalige opgave om het aandeel hernieuwbare energie te vergroten. Netbeheerders spelen hier een belangrijke rol in; de nieuwe opwek moet immers opgenomen (kunnen) worden in het netwerk. Dat zal ook gepaard gaan met investeringen in dat netwerk.

In het FD van 22 mei 2020 stond dat de netbeheerders om middelen vragen aan de aandeelhouders voor de energietransitie. Stedin, onze belangrijkste netbeheerder, heeft volgens dit artikel het 'grootste probleem' en vraagt EUR 750 mio tot EUR 1 mrd van de aandeelhouders.

De aandeelhouders van Stedin bestaan uit 44 gemeenten. Deze gemeenten liggen met uitzondering van Vijfheerenlanden allemaal buiten onze provincie. Het netwerk/verzorgingsgebied van Stedin beslaat echter wel het grootste deel van de provincie Utrecht.

Gelet op de energieambities van de provincie en de RESsen heeft D66 de volgende vragen:

- 1) Heeft GS kennis genomen van bovenstaand FD artikel en het onderliggende verzoek van Stedin aan haar aandeelhouders?
- 2) Klopt deze informatie onderschrijft GS deze?

Een extra financiële bijdrage door de aandeelhouders zal besproken moeten worden in de desbetreffende gemeenteraden. Deze gemeenten hebben zojuist een grote opbrengst ontvangen uit de verkoop van Eneco. Echter, de financiële effecten van de Coronacrisis zullen ook bij hen doorwerken. Het is niet ondenkbaar dat extra financiering dan gepaard zal gaan met verzoeken tot prioritering van werkzaamheden in het gebied van de aandeelhouders.

- 3) Hoe beschouwt GS de positie en de relatie van de provincie Utrecht ten opzichte van Stedin en haar aandeelhouders?
- 4) Heeft het verzoek van Stedin voor aanvullende middelen betekenis voor de korte termijn ambities van provincie Utrecht en RESsen U16, Amersfoort en Foodvalley? Zo ja, welke? En welke scenario's en mogelijkheden ziet GS in dat geval om de gevraagde financiering op andere wijze te ondersteunen?
- 5) Kan dit verzoek voor extra financiering invloed hebben op de geografische prioritering van Stedin en dus op de energietransitie van de provincie Utrecht? Zo ja, welke?

Graag beantwoord ik deze als volgt :

1 /2

Heeft GS kennis genomen van bovenstaand FD artikel en het onderliggende verzoek van Stedin aan haar aandeelhouders? Klopt deze informatie onderschrijft GS deze

Antwoord.

Deze informatie is juist.

Ter toelichting.

Op grond van wet- en regelgeving moet een netbeheerder investeren indien een concreet en formeel verzoek voor aansluiting wordt ingediend. Terugverdienen gebeurt via de landelijke energietarieven. De energietransitie zal betekenen dat meer energiestations nodig zullen zijn om alle aanbod te kunnen aansluiten. Indien daarbij gewacht wordt tot een concrete aanvraag vanuit een opwek-initiatief, kan het fysiek aansluiten vervolgens nog eens 7 – 10 jaar duren, afhankelijk van doorlooptijden bij grondverwerving, bestemmen en bouwen.

Om dit te voorkomen doen netbeheerders voorinvesteringen. Gezien de grote vraag die op hen afkomt vanuit de energietransitie hebben zij daardoor een extra financieringsbehoefte, naast zicht op planologische zekerheden bij grondverwerving.

Deze extra financieringsbehoefte, dus naast die via reguliere investeringen, kan op verschillende manieren worden ingevuld. Vooralsnog doen zij dit door extra vermogen aan te trekken via leningen, zoals obligaties, en in gesprek te gaan met hun aandeelhouders. Daarnaast wordt gesproken over een landelijke wijziging in de regulering.

3. Hoe beschouwt GS de positie en de relatie van de provincie Utrecht ten opzichte van Stedin en haar aandeelhouders?

Antwoord. Stedin is vanwege haar positie een belangrijke speler in de energietransitie. Wij waarderen hun proactieve werkwijze om aanvullend op de genoemde reguliere investeringen hun netwerken klaar te maken voor de energietransitie. Hoe wij hen daarbij kunnen helpen is onderwerp van gesprek. De financiële behoefte bespreken zij nu met hun aandeelhouders. Wij hebben geen rol richting hun aandeelhouders.

4. Heeft het verzoek van Stedin voor aanvullende middelen betekenis voor de korte termijn ambities van provincie Utrecht en RESsen U16, Amersfoort en Foodvalley? Zo ja, welke? En welke scenario's en mogelijkheden ziet GS in dat geval om de gevraagde financiering op andere wijze te ondersteunen?

Antwoord. Nee, het is nog niet dusdanig urgent dat de ambities niet waargemaakt kunnen worden, maar indien zij voorinvestering willen plegen hebben zij meer zicht op middelen en fysieke ruimte nodig. Hier gaan wij samen met hen aan werken.

5. Kan dit verzoek voor extra financiering invloed hebben op de geografische prioritering van Stedin en dus op de energietransitie van de provincie Utrecht? Zo ja, welke?

Antwoord. Op grond van wet- en regelgeving moet een netbeheerder investeren indien een concreet en formeel verzoek voor aansluiting wordt ingediend. Terugverdienen gebeurt via de landelijke energietarieven. Vanwege hun nutsfunctie en hun monopolie houdt de ACM toezicht op hun investeringen. Er is geen reden aan te nemen dat er een geografische prioritering plaatsvindt op basis van financieringsbijdragen door gemeenten of provincie. Wel kan de mate van zekerheid bij realisatie van de voorinvestering keuzes beïnvloeden.